

RECHTEN EN PLICHTEN VAN OPVANGOUDERS

In de Nederlandse wet staat dat alle kinderen die in Nederland verblijven, onder gezag moeten staan. Dit kan zijn het ouderlijk gezag als er ouders zijn of voogdij als er geen ouders zijn. De voogd wordt door de rechter aangewezen. Is een kind een alleenstaande minderjarige vreemdeling, dan zijn er dus geen ouders in beeld en wordt Nidos als voogd benoemd. Nidos wijst een jeugdbeschermer aan die de voogdij uitvoert. De voogdij loopt zolang het kind minderjarig is (tot 18 jaar). Of tot het moment dat de rechtbank besluit dat ouders of iemand anders, bijvoorbeeld een familielid, het gezag krijgt over het kind. Dan stopt de voogdij van Nidos.

U bent opvangouder voor een kind dat onder voogdij staat van Nidos. U kunt ook als familielid (bijvoorbeeld oudere broer of zus, opa, oma, oom of tante) van het kind opvangouder zijn.

Het opvangen van een kind in uw gezin brengt rechten en plichten voor u mee. Wij hebben in ons contact met opvangouders gemerkt dat het niet altijd duidelijk is voor opvangouders welke rechten en plichten zij hebben. Om u goed te informeren hebben wij uw rechten en plichten hieronder op een rijtje gezet.

Rechten

Recht op opvangvergoeding

U ontvangt van Nidos per opvangkind een opvangvergoeding. De hoogte van de opvangvergoeding is afhankelijk van de leeftijd van het opvangkind. Informatie over de hoogte van de opvangvergoeding en de vergoeding van bijzondere kosten kunt u terugvinden in de *'Financiële wegwijzer Nidos voor opvangouders'*, die reeds in uw bezit is. De opvangvergoeding wordt verstrekt op grond van het OWG-contract. In dit contract spreekt u met Nidos af dat u opvangouder wordt van uw opvangkind.

Het is belangrijk om te weten dat een opvangvergoeding géén inkomen is, maar een onkostenvergoeding voor de kosten die u maakt voor onder andere eten, kleding, sport, ontspanning en zakgeld voor het kind dat u opvangt.

Omdat een opvangvergoeding geen inkomen is, mag er niet worden gekort op een eventuele bijstandsuitkering en huurtoeslag. Let wel: als een kind 18 wordt, illegaal in Nederland verblijft en nog in uw gezin woont, dan heeft u geen recht meer op huurtoeslag.

Met een opvangvergoeding heeft u géén recht op kinderbijslag voor het opvangkind.

Recht op een goede begeleiding door Nidos en informatie

Als opvangouder heeft u er recht op om informatie te verkrijgen van de voogd van Nidos dat van belang is voor de verzorging en opvoeding van uw opvangkind. U heeft recht op informatie over bijvoorbeeld het plan van aanpak. Het plan van aanpak is een plan waarin door de voogd beschreven wordt welke begeleiding uw opvangkind nodig heeft. Ook wordt daarin beschreven welke doelen een kind wil bereiken en op welke manier dat kan gebeuren. U heeft er recht op dat de voogd het plan van aanpak met u bespreekt. Dit geldt ook voor het opvangkind van twaalf jaar en ouder. Is uw opvangkind jonger dan twaalf jaar, dan kan uw opvangkind hierbij betrokken worden. Het plan van aanpak zal pas worden vastgesteld nadat u hebt ingestemd met de beschrijving van de manier waarop u uw opvangkind zult begeleiden.

Toestemming kinderrechter bij wijziging verblijfplaats na een jaar

Heeft Nidos een kind in uw gezin geplaatst en heeft u dit kind minstens een jaar in Nederland in uw gezin verzorgd en opgevoed (te rekenen vanaf de datum dat het kind bij u is geplaatst), dan heeft Nidos uw toestemming nodig om het kind buiten uw gezin, bijvoorbeeld bij de eigen ouders, te plaatsen. Geeft u hiervoor geen toestemming, dan kan Nidos uw kind alleen buiten uw gezin plaatsen als de kinderrechter daarvoor toestemming geeft. Dit is geregeld in de wet.

Klachtrecht

Als u een klacht heeft over de begeleiding door Nidos, kunt u dit bespreekbaar maken bij de voogd. Wordt uw klacht niet of onvoldoende opgelost, dan kunt u ook klagen bij de betreffende regiomanager, de directie van Nidos of de klachtencommissie van Nidos. Dit staat ook in de folder 'Klachtrecht' die u heeft ontvangen bij het OWG-contract (ook wel opvangcontract genoemd).

Vertrouwenspersoon

Soms komt u er niet uit met de voogd als u een klacht heeft. Of u zit ergens mee waarover u op voorhand niet met de voogd of zijn/haar leidinggevende kunt of wilt spreken. U kunt dan een vertrouwenspersoon inschakelen. De vertrouwenspersoon voor opvangouders is onafhankelijk van Nidos. Mevrouw L. de Ruijter de Wildt is benoemd tot vertrouwenspersoon. Haar emailadres luidt: L.deruijterdewildt@gmail.com.

Recht op privacy

Nidos heeft de plicht om uw persoonlijke gegevens vertrouwelijk te behandelen. Dit betekent dat Nidos uw gegevens niet zonder uw toestemming aan derden mag laten zien of geven. Nidos slaat de gegevens op in een dossier. U heeft altijd het recht om uw *opvangdossier* in te zien. Uw opvangdossier bevat alle relevante informatie met betrekking tot de screening, de matching en de evaluatie na uw aanmelding bij Nidos als mogelijk opvanggezin. U heeft alleen het recht op inzage in het *dossier van uw opvangkind* in de gegevens die u betreffen. U heeft recht op inzage in het gehele dossier van uw opvangkind als het kind daarvoor toestemming geeft (als het kind twaalf jaar of ouder is) of als Nidos als voogd daarvoor toestemming geeft (als het kind jonger is dan twaalf jaar).

Belanghebbende in gerechtelijke procedures

Nederlandse rechters beschouwen u als belanghebbende als u langer dan een jaar een opvangkind hebt verzorgd en opgevoed in uw gezin. Dit betekent dat als er zaken met betrekking tot uw opvangkind door de kinderrechter moeten worden behandeld, dat de rechter naar uw mening zal vragen en u zal oproepen ter zitting. U heeft spreekrecht ter terechtzitting.

Respect voor de opvangouders

U dient met respect te worden bejegend door Nidos, uw opvangkind en zijn netwerk. De ouders van uw opvangkind moeten u de ruimte geven om u uw opvangkind te verzorgen en op te voeden. Er dient tevens rekening te worden gehouden met uw normen en waarden en met uw agenda.

Plichten

Verantwoordelijkheid voor de dagelijkse zorg en opvoeding van uw opvangkind

Als opvangouder bent u verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg, opvoeding en veiligheid van uw opvangkind. Nidos heeft met u hiervoor een OWG-contract afgesloten. In paragraaf 8 van het OWG-contract zijn alle afspraken vastgelegd over de verzorging en opvoeding van het opvangkind.

Meewerken aan contact en omgang tussen uw opvangkind en zijn/haar netwerk

Elk kind heeft recht op contact en omgang met zijn/haar eigen netwerk. Dit netwerk kan bestaan uit ouders, familie en/of vrienden. Dat betekent dat van u verwacht wordt dat u het mogelijk maakt dat uw opvangkind contacten heeft met dit netwerk, in overleg met de voogd of op initiatief van de voogd.

U wordt geacht het contact dat uw opvangkind heeft met zijn/haar netwerk, te steunen en dit netwerk met respect te behandelen. Het is daarbij belangrijk dat u naar het kind toe geen waardeoordeel heeft over de kwaliteit van het contact en de omgang. Als u zich hier zorgen over maakt is het goed deze te delen met de voogd.

Geen beslissingsbevoegdheid over uw opvangkind, wel samenwerken met Nidos

Als opvangouder heeft u op belangrijke punten juridisch gezien geen beslissingsbevoegdheid over uw opvangkind. Nidos heeft deze zeggenschap omdat zij voogdes is, ook wel wettelijk vertegenwoordiger genoemd. Voor veel belangrijke beslissingen is instemming van Nidos nodig, zoals voor een medische behandeling, schoolkeuze en het aanvragen van een paspoort. Wat de medische behandeling van een kind jonger dan twaalf jaar betreft, hiervoor dient Nidos als wettelijk vertegenwoordiger toestemming te geven. Voor medische behandeling moeten kinderen van twaalf tot zestien jaar zelf toestemming geven, evenals Nidos (dubbele toestemming). Jongeren van zestien jaar en ouder mogen zelfstandig beslissen een medische behandeling te ondergaan. Zij hebben geen toestemming nodig van Nidos. In geval van besnijdenis geeft Nidos in principe hiervoor geen toestemming bij kinderen tot zestien jaar. Kinderen van zestien jaar en ouder mogen zelf beslissen.

Als u twijfelt over zaken waarover u al dan niet een beslissing mag nemen, kunt u altijd met de voogd overleggen.

Verklaring van geen bezwaar

Zodra nieuwe personen in uw gezin komen wonen, moet voor hen een verklaring van geen bezwaar worden aangevraagd.

Geheimhoudingsplicht

U bent op grond van het OWG-contract verplicht tot geheimhouding van verkregen informatie over uw opvangkind en zijn ouders.

Verstrekken van informatie over het verloop van de plaatsing en de ontwikkeling van uw opvangkind

U hebt de plicht om aan de voogd informatie te geven over hoe het met uw kind gaat in uw gezin en hoe het kind zich ontwikkelt. Doel hiervan is dat de voogd in staat is om de belangen van uw opvangkind zo goed mogelijk te behartigen. Hierbij kan gedacht worden aan gebeurtenissen die de stabiele leefomgeving van het kind kunnen beïnvloeden.

Ingrijpende gebeurtenissen in het leven van een kind, uw gezin of familie horen altijd besproken te worden met de voogd. Reden hiervoor is dat uw stabiele gezinssituatie onstabiel kan worden door deze gebeurtenissen.

Eind 2012 heeft de commissie Samson onder andere onderzoek gedaan naar seksueel misbruik van jeugdigen die op gezag van de overheid in pleeggezinnen zijn geplaatst. De commissie heeft geconcludeerd dat seksueel misbruik van pleegkinderen inderdaad voorkomt. Wij benadrukken hierbij dat elke vorm van grensoverschrijdend gedrag van u of uw kinderen ten opzichte van uw opvangkind en andersom onaanvaardbaar is. Dit kan voor alle partijen verstrekende gevolgen hebben.

Ten slotte: met deze informatie hopen wij u zo goed mogelijk te hebben geïnformeerd. Mochten er toch nog onduidelijkheden zijn of u wilt nog meer weten over een onderwerp met betrekking tot de informatie in deze folder dan is de OWG-medewerker in uw regio uiteraard bereid u te woord te staan.

Utrecht, januari 2014